

ДО

Ю Р І Й •••••
Г А В Р И Л Ю К
Н Е Г Е Р Б О В Г і
Г Е Н Е А Л О Г Г і

1988

ЮРІЙ
ГАВРИЛЮК

НЕГЕРБОВІТ
ГЕНЕАЛОГІЇ

1988

І на сторожі коло їх
Поставлю слово... .

Шевченко

ЮРІЙ ГАВРИЛЮК
НЕГЕРБОВІЙ ГЕНЕАЛОГІЇ
/збірка віршів/

На правах рукопису
Вільськ "Думка" 1988

2

ДРУЖИНИ

Хай не здригне твоя рука,
буль смолоскипом днів нових!
Хай ти згориш, і вітру сміх
розвіє попелом надії, —
той не живе, хто хтіє вміс-
ти душу темного раба.
Життя ж — це вічна боротьба,
і тільки сильними народи
куются в нації, ідуть
крізь бурі в радісні походи,
торують для нащадків путь.

ВОЛОДИМИР СОСЮРА
3 поеми "Мазепа"
1929

• • •
Потоптали коні
Широке поле
Погубили всі підкови
Сонця променем ковані
Погубили верхників
В широкому полі
Потекла з хвоїх живиця
Стріли вбились у тополі

1985

ТОБІ - ПОЛИНЬ

Гостей не бракувало
Від начала віків
Не замикались двері хат
Ворота тесані дубові
Пізніше їх
Звалили порубали
Тоді-то
Бог в укайтаній сорочці
Відвірнувся не прорікши Слова
Хай окалічать
Кігтями пазурами роздеруть
Підпишуть чорном кров'ю
Грамоту брехні
Опечатають її тавром облуди
А народ правами славний
В ярмо законів запряжутъ

Широкі чорні кирила безнадії
Вкрили землю окаянну
Пам'ять заснула
Тільки ноги пам'ятують
Як іти оравши в борозні
Тільки руки не забули
Тримати цілі крутити жорна
Ти ж сам як зерно в жорнах
Їм смак твоїого хліба
Тобі полинь зів'ялого життя

1986

Обірвався звук
Мовчи церковний дзвін
Серце твое
Нерушимість заливає
Мабуть повітря
Ствердло як скло
/Затиснуло м'язи дзвононар'я/
В цій тиші чуєш
Серце б'є твое
Дихаєш
Повітря свище
Ні
Ти чуєш зойк землі
Бытої смерчами коліт
Це шум лицарських плащів
Обступають місто
Напувають коні
Буканською водою
Змивати будуть кров з мечів
А на забралах

Пусто 1986

ГЕТЬМАНСЬКИЙ ТРИПТИХ

Нескорений народ примовкі
В ланцюгах тіло й дух Його зниклисісь
В кормизі рабства волів водить соб цабе
Зрабила вся земля
Сонце служняно лиже грati
Вітер наругою трусить в очі
Місяць роздавонивсь мов карбованець
Трон величав

Сліз сіль гостра
Пожежу вихром розпалила
С хрестились шаблі подій
Кров сплила по лезах
Змивавши іржу страждань
Багрянородної козацької волі
Сліди її
На Переяславській площі
Давно засипав сніг
І серця паморозя лжегеродоти вкрили

1986

6

Крила іржавов'ялий
Кривдою покритий
Морок кинув на лица окрадених
Де край цього безмежжя
Де ділисісь
На іконі відсічені
Архистратигові крила
Перо повзе й рипить
По площинах паперу
Пергамен пожовкливий
Близниця в пломінні напрестольним
Мигаючи священній віск парус
Вино проймається соленим смаком
Вілолоскує всі мрії
Обручання гостринню
Рхавливого заліза
Перекованого на спонделіному
Отчому порозі
Згартованого холодом надра вічності
Словіщаної снігом кожнорічним
Скреготом криг на водах Дніпрових
Про мене не забудь
Під серпанком сірих димів
Пам'ятай прибрана в кумач
Палальчої стріхи
Обручання це вічне
Вінець спадає на всіх нащадків скроні
Родимося з тавром пекучим
Принесоють нас хрестити
У церкви триарубні
Де з-під порогів з тесаного дуба
Б'ють джерела незатроскої віри
Тихіють винограду гrona
На грані Космосу й земного світу
Напружені райдужні луки
Вистрілита наготовані у свічадо неба
А воно байдуже
Не боїться грому
Подихом часу трощить
Куполи і арки
Кам'яні колони
Солом'яні стріхи
Крия рожевий в'яніє
Кривиди блікнутуть у мріїці

1987

7

• • •
Спалені негербові
Генеалогічні дерева
Коріння живих
Підрізане борботою з часом
Труна вмерших і павших
Чужим обвинута прапором
Під хрестом
І буквою чужою
Не на вавілонських ріках
На берегах своїх
Сльозу проливаємо
На схрещених дорогах
Лежить зловісна тінь
На доріг одиссах
Розкірнітьсяся чорне зілля забуття
Зневаги до свого слова

1987

• • •
Зорі вимостили собі
Вигідне місце на небі
Коли тьма відступає
Блідніють
Щоб не побачити землі
Сонце осіпше нас безугавно
На берегах чорноводяних каналів
І гниючих озер
Сидимо залякані в чухій одехі
Чекаємо Месії
А вітер насмішки
Шелестить у цілинах
Розколотої думі

1987

МІЛІОН ОСЛІПЛЕНИХ...
... ЗА КРАЩЕ СЯЙВО
ЗОРИ ПОЛЯРНОІ !

ПСАЛОМ У ЖОЧЕСТЬ ВОЛОДАРІВ

"Як основи зруйновано —
Шо тоді праведний зробить" псалом 10 /11/
Світ виданий на
Лицемір'я не-пророків
Навіть без осолоди кадила
З одної в другу
Ведуть нас неволю
Не в ім'я Духа Святого
І не в ім'я Сина
Простягають до нас
Руки сплямовані кров'ю
В руках крихти осоленого хліба
На приманку
Голодним тілом і душою
Сіль роз'яtrить пам'ять
Рани засохнуть як хлібовий м'якуш
Піднесемо до уст
Гірку частку вседержителів чаші
Доц заповітний
Горяче вугілля
Огонь і сірку
І вітер гарячий

1987

МІСТЕРІЯ

Привид Африки
Знедолених людей
Мучить гармадян
Край марновірної демократії
Ніччю стінгазети й лозунги
Мовчать
Підкрадається заневіра
У слові вождів
Настирливо б'ється
Об гратах ілюзій
Танок переосмислювання неминучого

1987

Людино
Пнєшся на вершок гори
По дорозі
Нічого бачити не хочеш
Узвіривши у святість
Остаточного причалу
Але навіщо цей поспіх
Там на вершині
Зашмог може чекає
Розляянсь
Задумайся
Що по дорозі топчеш

1987

З ДАЛЕКОГО ФРОНТУ

Тіло роздерте колючим дротом
Застигло в болячому завороті м'язів
Очі напружені чогось шукають у тьмі
Чи прицілу смерті
Рука стискає багрянцем політи
Ключі від райських воріт

1986

• • •
Від перегортання книг і слів
Я втомився
Промильяла мене журба
Проминув ще один день
Мішмою радості Й журби
Втомилось мое серце
Холод Його окутав
Проминуло ще одне життя

1986

• • •
Коли Ікар падає стрімголов
Не значить — кінець існування
Не кожна ненависть вбиває
Слово не мовкне
Як зерно плідне
Дощем відвічних мрій полите
Як фенікс
Наперекір зневірі
Виринає шоразу зі спопелілих надр
Життя обдарувати світ
Це воно
Міст часові навперехрест
Не камінь мертвих пірамід

1986

• • •
Поглянь у минуле
Задумайся
Хто був тобою
Ким був ти
Хто про себе думав
Як ти думаєш про себе
Невеличку краплину
В течії життя

1987

• • •
Кинувши у воду камінь
Ливися як вусебіч розходяться хвили
І біжать вдаряючи в берег
На якому стоїш

Положи на джерело камінь
Придави щоб не йшла вода
Змінить дорогу підземні течії
Більше з нього
Не зачерпнеш

1986

СТІНИ

С кам'яні цегляні
Цimentом пов'язані
С непомітні
Повз життя
І навперехрест
Не пройдемо декотрих
І не оминемо
Лиш останню
Проникнемо всі

Молоді чоловіки
Хлопці діти
В даєрках
Себе тільки бачуть
Примірюють зелені уніформи
Кладуть на себе
Смерть
Наницуються вже
ІІ тавра
Дистинкції
Ордени
Медалі

Чути по світу
Заяви
Як пісок щимлять
В зубах
Чути по світу
Як люди
Вмпльовують зуби
Щоб не щимів
Пісок

Ідути
Ідути залізні гвардії
Близькі ордени
На невідкличне засуджені
Входям віддані
За мить грудами
Ударити у смерть
Проломлять стіну
Свого життя
Ідути
Ідути залізні гвардії

З потемнілого неба
Закривальних хмар
Тривогу
Невідкличність несучи
Безголосом піснею
Через серця
Пролітає ширококрилий
Білий хуравель

Фінал: життя
подій
історії
Пропалам'яtna стіна
1986

НА СМЕРТЬ МОЦАРТА

Повезуть твої останки тлінні
У широке поле світів
Час каміння меле
Тіло твое
Утла павутиня

Не огонь твій всевічний
Вапно
Посипане від мору

Наше життя
Всю в книгах
Яких ніколи
Не писав не піхте
Не бачив

1986

* * *

Сказали
— Він на добрій дорозі
Мабуть
Невдовгасяся мету
А він
Сходив в долину золотистого сонця
Там знайшов лиш
Невміле зображення
Трьох маків і волошки
На звінчанні арки замкнутих воріт
1986

Кодор

Людей відсторонивши геть
Знайди місце тихе і спокійне
Посеред ночі і вітру бурхливого
Шукай проміння дороги
Хай поведе у Космос у Всесвіт
Ляжеш на зораному полі
Лице втуливши в сиру землю
Під зір квадригою
Які з мозку галактик
Навпів розрізаних
Сіяють
Землі лицє
Роздерте плугом
Зерна чекаб не метеориту мертвоти
Провісника холодного неба
В теплих руках вігріваси
Під зорями горілиць
Мріш а'єднатись з Космосом широким
Поблудивши в Мікрокосмосі душі

1987

• • •
Про що ж співає птах
Коли гніздо спопеліло
Сіра пиль обліпила крила
Погасила очі - обірвався голос
Які ж будуть людські мрії
Коли васихаючи на піску руїн
Липка кров ллється
Замість цілющого вина
В золоті чаші Евхаристії
Чом і чим тавровані душі
Засуджених на безглузду смерть
Кому й навіцо судилася влада
Абсолют владіння
В державі тіней і руїн
Час феніксів і янголів минув
З перепаленої глини
Життя не воскресне

1987

Падають слова душі
Переливаються
Крізь білі береги
Сторінок
Через ювілейних видань
Туѓі палітурки

1985

• • •
Гіркоти склянка
Дожидас терпеливо
На цих що сягиутъ
Повідмірені краплі
Часу і щастя
Остання крапля
Пора відійти

1985

• • •
Про що думати
Задуматись пора
Хто ж скаже
Може думки мої
Це тільки шемріт
При переливанні
З пустого
В порожнє

1985

• • •
Існування
Регретум mobile
Людства
Людина
Регретум mobile
Існування

1985

Ландрівка та

Хороводи південних німф
На кам'яних сходах
Ведучих від святинь Варанасі
До ріки глибин безвісніх
Сходять і зачерпують воду
І життя
На сухі несуть простори

Димлять тривогою
Береги пустинних дюн
Кости розтрощаться об скелі
Рани присиплються піском
Сонце випалить життя
З його новим сходом
Привітаемо вічність

Догоряють вогні похоронні
Молитви і обряди
Провожають наш прах
Над широку течію ріки
Незглибленну

1986

• • •
Піщана дорога від села
Шлях за горизонт
Минуле за тобою
На схінах зарослому одкою
Хрест благословляє
Всі дороги до людей

1986

• • •
Бібліотека
Юнікка
І годинник
Відчислені сторінки
Відмірений час
Не вмирають тільки персонажі
Які ніколи і не хили

1986

16

• • •
В галактичному місті
Серед хмутів існування
Тернослив життя розцвітає

В водограй
В галактичному місті
Пливе час
Нам час
І з-поміж зір блискотливих
На вікна хат наших
Язголи злітають

1985

• • •
Піт солоний не блискотить
На газонах розквітлих
На пельстках троянд
В кришталевих вазонах
Проякає чорнозем і піски
Де задрімало майбуття
Життям пруженіють паростки
Тягнуться в небо
Гілля у хмари розкидають
Ясени... Ясени... Ясени...

1987

• • •
Дом по шибах спливає
В сйові дня проминаючого
Час стелеться м'яко
Хвилями днів
Чекаємо майбуття
Воно, стається сьогоденням
Сьогодення минулим
А спогад нераз
Там гостро болить
... Взутра сонце встане
Чи шляхи наші прояснить ...
Котрий то про це
Все мріємо раз

1987

17

• • •
 Свою смерть
 Зустрінемо тільки раз
 Чи це важиль рівноваги
 Між живими й мертвими
 Людина закріплена своєю смертю
 За життя
 Вкочує свій камінь угору
 По драбині літ
 У хвилині кожній
 Родиться хтось новий
 І нестесаний камінь
 Ранить юні руки
 Юність опливав наш стержень
 Криницю життя
 Але не можемо мі зачерпнути
 Ні зірвати з яблуні майбуття дальнього
 Якого не дождемо
 Хоч гряде
 Не шукаймо Тартару в надрах земних
 Не там Сизиф і Танталів
 Трул і муки
 Вони тут
 Посеред нас

1986

• • •
 Колодязь у гумі
 Всіма опущений
 Забутий
 Які х таємниці
 Сховалися на Його дні
 що під зотлілим
 Мліє листям
 Може, зоря серпнева
 Притайлась
 Або яриться
 Лице комет.
 Може лісні
 Задримали казки
 І слова
 що хдуть поета

1985

ХРАМ ЗА КИТАЙСЬКОЮ СТІНОЮ

/ після культурної революції /

Дим кадильний
 Кружиться і в'ється
 Легкий розвівистий
 Як дракона крила
 Ширяють ідуть з ним
 Роздерті душі
 Павших на порозі
 Безсмертям пробитих
 Як земля
 Зерном рижовим

1986

• • •
 Це було як метеор
 Коли спраглий читав я Пісню про Ролянда
 З рогу його хрустального відламок
 Думок моїх криницю уразив
 Переились через зелений горизонт
 Зійшла досвітня зоря

1986

ДОРОГА ЧЕРЕЗ ТИШУ

З настроєнім на вершині
 Ядром сонця
 Сумна ялинка
 Обіймас тишу
 Туман сріблистий
 Вечірній
 Стелеться м'яко
 Біля її ніг
 Війобітими дорогами
 До лісу від смугу
 В колії життя
 Котиться серце чись
 Атиша по всіх усюдах
 Змійно
 Повзе
 Огортає

1985

• • •
Дивиша — людина
Бог виліпив її з глини
І тхнув в неї життя
Дивиша — і не впізнаєш
Людина це
Хто ж її виліпив
Із чого
Чому хтнув в неї страх
1987

• • •
Вино червоне
Чорніше від крові
Клепсідра засіченого часу
Чи час тіні не кидас
Як вино
Мокрий слід
На дощі стола
Вино
Чорніше від крові
1986

• • •
Степами фантазії
Блукання тіні
Минулих днів
Гриви струшують
Грядущих починань
Негази
Сліди чорнила оставляють
На картках білокрилих
1985

20

3
ДЕРКАЛО СТИКСУ

Евридико
Скелі
Чи невідкладично
Поглинула тебе
Темна оця глибина
А твій голос
Далеке відлуення
Колишнього сну
О ні
Не вірю щоб так було
Любов вічна
Як вічне людство
Я зступлю у безодню
де часу обрив
Заглиблюся у мряці Тартару
Віднайду пломінь твоєї душі

Подивіться люди
В дзеркало Стиксу
Його вічної ночі
Сріблиту смолу
Я відбиваються в ньому
Хороводи Орфейів
Минулих

майбутніх

I Евридик
1986

ЖАХИ ВІЙНИ ГОІ

Обмежені площини А-З
Тут смертні простори
Безмежні страждань
Буглем сполеліх лягло
Раз-у-раз смерть
ІІ івидкий ритм
Ріхе людське тіло
Швидше як рука маestro
Відтискає біло-чорний сіломет

1986

21

РОЗДУМ

/ на рейді "Підляштя'87" – Канюки /

Нарво.
Ріко неначе билина Дніпрова
Хоч і не Київські
Над тобою гори
Ім'я твое
І гостре й звучне
Як удари меча
В діях ратних
Коли воду
Синю від неба
Кров запалювала ятвялька
Давно зотліла хоробрість
Розірвана сила
Прорізана жила
Живого народу
Чи пам'ять тільки в назви
Омела на березі
Що над Нарвою
Чи більше щаслива
Чи сокири
Не бойтесь

1987

• • •
України простори кличуть
Далекі й широкі
Кличутъ перехрестя
Доріг усіх
І я кличу
Не бачу її
Але не відходжу

1987

• • •
Дороги підляські
Піщані й чормоземні
Сухі й болотисті

Одні ваші суглоби
Вилепчують
Інші приходять
Топтати їх

І нині
Як за бужан
Прокладається
в простір

На ваших смугах
Нанизані
Дні... роки...
Літи б а вами
Повз часу
Який прорізали ви
Ходою свою
Пригадати
Прослідити самому
Народу життя
неперервне

Підляські дороги
Під сонцем
Місяцем
Суяріями
Прокладені
Від праотчих слідів
До ніг наших

1988

БОЯГУЗИ НАВІТЬ ВМИРАЮТЬ ПОТАЙ

ЗМІСТ

1."Потоптали коні...".....	5
2.Тобі – полинь	5
3."Обірвався звук..."	6
4.Гетьманський триптих	6
5."Кринь іржавов'ялий..."	7
6."Спалені негербові..."	8
7."Зорі вимостили собі..."	8
8.Псалом у почесть володарів	9
9.Містерія	9
10."Людино...."	10
11.Здалекого фронту	10
12."Коли Ікар падає стрімголов..."	11
13."Поглянь у минуле..."	11
14."Кинувши у воду камінь..."	11
15.Стіни	12-13
16.На смерть Моцарта	13
17."Сказали..."	13
18."Людей відсторонивши геть..."	14
19."Про що ж спілкавас птах..."	14
20.Кобзар	15
21."Гіркоти склянка..."	15
22."Про що думати..."	15
23."Існування..."	15
24.Мандрівка тіл	16
25."Піддана дорога від села..."	16
26."Бібліотека..."	16
27."В галактичному городі..."	17
28."Піт солоний не блискотить..."	17
29."Дощ по шибах спливає..."	17
30."Свою смерть..."	18
31."Колодязь у гуці..."	18
32.Храм за Китайською стіною	19
33."Це було як метеор..."	19
34.Дорога через тишу	19
35."Дивиться – людина..."	20
36."Вино червоне..."	20
37."Степами фантазії..."	20
38.Дзеркало Стику	21
39.Жахи війни Гої	21
40.Роздум/на рейді "Підляштя'87".	22
41."Україні простори кличуть..."	22
42."Дороги підляські..."	23